

Veiledning - sakkyndig vurdering

Kunsthøgskolen i Oslo juni 2016

I forbindelse med tilsetting i undervisnings- og forskerstilling ved Kunsthøgskolen i Oslo skal det foretas sakkyndig vurdering som grunnlag for innstilling og tilsetting.

1. Vurderingens hensikt og status

Den sakkyndige bedømmelsen skal gi høgskolen grunnlag for å ta avgjørelser om søkernes faglige kvalifikasjoner basert på innsendt dokumentasjon.

Bedømmelsen skal avklare hvem som har tilstrekkelig faglig kompetanse for stillingen. Den sakkyndige komiteens vurdering er å betrakte som opplysninger i saken som avdelingens innstillingsutvalg og tilsettingsutvalget må bygge på så langt det ikke foreligger grunnlag for noe annet. Avdelingens innstillingsutvalg og tilsettingsutvalget har i tillegg anledning til å vektlegge andre avgjørende faktorer enn de strengt faglige. Personlige kvalifikasjoner/egnethet kan ikke tas i betraktnsing av sakkyndig komite på grunnlag av det materialet komiteen har tilgang til. Dette vil først tas til vurdering av innstillende og tilsettende myndigheter i tilknytning til intervju /prøveforelesninger og / eller i referancesamtaler.

2. Vurderingen skal gi entydige svar

Vurderingen skal på grunnlag av kunngjøringstekst og grunnlagsdokumenter gi svar på følgende spørsmål: - hvilke søkerer er formelt kvalifisert for tilsetting?

Komiteen skal gi entydig svar på om komiteen finner den enkelte søker kvalifisert. De søkerere som komiteen finner mest kompetente skal omtales i rangert rekkefølge. Vurderingen skal alltid gi uttrykk for om kompetanseerklæringen er enstemmig og utvilsom. Ved dissens om rangering i komiteen kan dissenser om rangering angis i sakkyndig vurdering (ref vårt personalreglement § 13, punkt 4).

3. Grunnlagsdokumenter for vurderingen og kvalifikasjonskrav

Det skal framgå av vurderingen hvilke dokumenter de sakkyndige legger til grunn for utvalget av kriterier som bedømmelsen bygger på. Vanligvis er det følgende dokumenter:

- «Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger ved høgskoler og universiteter».
- Kunngjøringstekst

De sakkyndige må redegjøre for eventuelle tolkninger av disse dokumentene i forhold til den aktuelle saken.

Kvalifikasjonskrav:

Kravene ut fra forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger ved høgskoler og universiteter", i tillegg kravene i kunngjøringsteksten. Komiteen redegjør for hvordan de vektlegger kriteriene.

Omtale og vurdering av innsendt dokumentasjon:

1. Utdanning, akademiske grader
2. a) Vitenskapelig nivå i samsvar med etablert internasjonal eller nasjonal standard
Herunder vurdere; *kvalitet, bredde, selvstendighet/samarbeid, synlighet, aktualitet og/eller*
b) Omfattende kunstnerisk virksomhet på høyeste nivå etter internasjonal standard og relevant bredde og fordypning i faget eller disiplinen på høyeste nivå. Herunder vurdere; *kvalitet, bredde, selvstendighet/samarbeid, synlighet, aktualitet*.
3. Dokumentert praktisk-pedagogisk kompetanse. Herunder vurdere; *kvalitet, omfang, bredde og nivå*. (se side 3-5).
4. Annen relevant praksis
5. Vurdering av hvor godt søkerens kvalifikasjoner tilsvarer de krav som er reist i kunngjøringstekst
6. Avklaring av om den enkelte søker er kvalifisert for stillingen og på hvilket nivå.
Rangering av de mest kvalifiserte søkerne.

*I vurderingen av og sammenligningen mellom disse kvalifikasjonene, skal det legges vekt på **kvaliteten** – dvs hvor gode eller sterke kvalifikasjoner søkerne dokumenterer. Dette skal også ses i forhold til de kvalifikasjonskravene som er skrevet inn i kunngjøring.*

Dokumentasjon av kvalitet i en kunstnerisk virksomhet forutsetter et visst omfang og en viss variasjon i virksomheten. Men omfang og/eller variasjon er i seg selv ikke et tilstrekkelig kvalitetskennetegn. Det er kvaliteten i den virksomhet som dokumenteres, som må stå i sentrum for vurderingen. Den kan vises gjennom praksis som av søkeren selv og av andre (kolleger, studenter, utenforstående) vurderes som tilfredsstillende, god, utmerket eller enestående og der slike vurderinger styrkes av dokumenterte eksempler på den virksomheten som beskrives.

Professor: Betydelig vitenskapelig produksjon /kunstnerisk virksomhet ut over det som kreves til doktorgrad / godkjent stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid på aktuelt fagområde er et krav for å bli tilkjent professorkompetanse. Kunstnerisk virksomhet skal være av høy kvalitet og vise både bredde og dybde. Produksjonen skal reflektere en selvstendig kunstnerprofil og vise evne til å ta opp nye problemstillinger. Vedvarende aktivitet på aktuelt fagområde er en forutsetning for tildeling av professorkompetanse. Det grunnleggende kravet for å kunne tilkjennes kompetanse for professorat er dokumenterte vitenskapelige / kunstneriske kvalifikasjoner på nivå med internasjonal og nasjonal standard for professorat i det aktuelle fagområdet.

4. Premisser og konklusjon må tydeliggjøres

Sakkyndig komité må vurdere de aktuelle søkerenes kompetanse i forhold til hvert enkelt kriterium før det trekkes en samlet konklusjon. I vurderingen bør de enkelte elementer søkeren påberoper seg som kvalifikasjonsgrunnlag nevnes og vurderes: Publikasjoner, kunstneriske produksjoner og andre produkter, utdanning og praksis.

Det må framgå hvordan sakkyndig komité har vektlagt både kriterier og de forskjellige komponenter i søkerens kvalifikasjonsgrunnlag.

5. Dokumenterte kvalifikasjoner skal utgjøre grunnlaget for vurderingen

Det er utelukkende dokumenterte kvalifikasjoner, slik de framgår av søknaden, som skal vurderes. Det bør framgå i hvilken grad den framlagte dokumentasjonen gir tilstrekkelig grunnlag for å vurdere kvalifikasjonene i forhold til de aktuelle kriteriene.

6. Forståelig språk

Det kan være nødvendig å benytte fagterminologi for å gi presis omtale av søkerens arbeid og kvalifikasjoner. Sakkyndig komité bør likevel bestrebe seg på å formulere vurderingen slik at hovedlinjene blir forståelig for de som skal behandle saken videre og som i de fleste tilfeller ikke vil ha spesiell fagkompetanse på det aktuelle området.

7. Samlet vurdering fra komiteens medlemmer

Det kreves en samlet vurdering fra komiteen. I oppnevningsbrevet vil en av de sakkyndige normalt få i oppgave å samordne arbeidet i utvalget.

Spesielt om kravet til praktisk-pedagogisk kompetanse

Universitets- og høgskolepedagogisk basiskompetanse er det minimum av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i universitets- og høgskolepedagogikk som alle fast ansatte som underviser studenter i høyere utdanning skal ha. I dette begrepet ligger det en forventning til en minimumskompetanse i universitets- og høgskolepedagogikk. Den enkelte institusjon må selv vurdere hvordan denne kompetansen best oppnås, men i forskriften presiseres det at kompetansen skal kunne dokumenteres.

Dokumentasjon av praktisk-pedagogisk kompetanse:

Det er søkerens ansvar å dokumentere egen kompetanse på en måte som gir det beste grunnlag for en saklig, kvalitativ vurdering. Pedagogisk utdanning/kurs bør dokumenteres med vitnemål, kursbevis, oppgaver eller rapporter fra slik utdanning. Undervisning og veiledning bør dokumenteres med eksempler på kursplaner, kursbeskrivelser, m.m.

Sakkyndig komité vurdering av praktisk-pedagogisk kompetanse:

Tilsvarende stilles det krav til den sakkyndige komité om eksplisitt redegjørelse for vurdering, kriterier og konklusjoner. Det kan imidlertid være nødvendig å tilpasse vurderingen til spesielle forhold (faglig, institusjonelt og/eller organisatorisk) ved ulike avdelinger/fagområder. Vurderingen må også sees i sammenheng med

eventuelle spesielle forhold i forbindelse med den aktuelle undervisning, jfr. utlysningsteksten. Dette må fremgå tydelig i utlysningsteksten.

Søkeren bør ha undervisningserfaring innen det fagområdet stillingen utlyses for eller det fagområde søkeren er tilsatt i ved søknader om opprykk.

Undervisningserfaring innen et tilgrensende fagfelt eller omfattende generell undervisningserfaring kan godtas hvis det er klart at søkeren har den nødvendige faglige kunnskap for å undervise innen det felt som er angitt i utlysning/stillingsomtale.

Det må ikke være tvil om at søkeren kan undervise på alle nivå i faget. Søkerens evne til undervisning på alle nivå må komme tydelig frem i komiteens vurdering.

Utlysningsteksten åpner opp for at dersom søker har manglende praktisk-pedagogisk utdanning (men innehar erfaring i form av undervisning og veiledning), kan den pålegges å følge et kurs som gir basiskompetanse i høgskolepedagogikk. Har søkeren ikke erfaring kan han heller ikke anses som kvalifisert.

Sakkyndig komite bør vurdere kandidatenes praktisk-pedagogiske kompetanse ut fra kvalitet, omfang, bredde og nivå:

1. Kvalitet:

Kvaliteten i søkerens undervisningsarbeid bør tillegges størst vekt i vurderingen av pedagogisk kompetanse. Følgende forhold vurderes:

Resultater: Det er vanskelig å vurdere kvaliteten av resultatene undervisningen har bidratt til, fordi så mange forhold utenfor lærerens innflytelse spiller inn. Det er imidlertid rimelig å vurdere kvaliteten av de undervisningsopplegg, læremidler, studieplaner, evalueringstiltak o.l. som søkeren har hatt (med)ansvar for.

Praktisk lærerdyktighet: Også på dette punkt er kvalitetsvurdering vanskelig. Den dokumentasjon læreren gir av sin egen undervisning (kursplaner, valg av undervisningsmetoder, utforming av øvings- og eksamensoppgaver m.m.) kan imidlertid vurderes kvalitativt sett i forhold til (fag)didaktisk teori.

Refleksjon, vitenskapelig tilnærming: Det vil være et klart kjennetegn på kvalitet om søkeren dokumenterer refleksjon over egen praksis som universitetslærer. Forholder søkeren seg undersøkende, utprøvende og kritisk vurderende til sine undervisningsoppgaver, slik en i forskningssammenheng vil gjøre til faginnholdet i undervisningen? Viser søkeren innsikt i relevant teori og forskning om læring, undervisning og utdanning i eget fags vitenskaps- og kunnskapsteori og didaktikk? Analyserer og tolker søkeren egen praksis i forhold til slik teori?

2. Omfang:

Et visst omfang av praksis fra undervisningsarbeid er selv sagt nødvendig for å kunne dokumentere kvalifikasjoner. Lang undervisningserfaring får økt betydning når det også dokumenteres at det har skjedd en utvikling i kvaliteten av undervisningen.

3. Bredde:

Bredde eller variasjon i pedagogisk erfaring bør tillegges noe vekt ved vurdering og kan omfatte at man

- Har undervist ulike målgrupper (også utenfor universitet/høyskole)
- Har erfaring fra flere institusjoner (ikke minst utenlandske)
- Er fortrolig med varierte undervisningsmetoder
- Har deltatt i ulike former for pedagogisk virksomhet (f.eks. Veiledning, studieadministrasjon, utredningsarbeid, kursvirksomhet, læremiddelutvikling, utviklingsarbeid m.v.) I tillegg til ordinær undervisning

4. Nivå:

Faglig sett kan undervisning på et høyt studienivå sette større krav til kvalifikasjoner, men pedagogisk er det ikke nødvendigvis samme sammenheng mellom studienivå og kvalifikasjonskrav. Erfaring fra undervisning på flere nivåer innen universiteter og høyskoler, eventuelt også fra den videregående skole, kan tillegges vekt dersom det er relevant for den stilling som skal besettes.

Pedagogisk kompetanse ut over basiskompetansen skal telle med ved rangeringen av kompetente søker. Stimulansen til å utvikle seg bør gjelde både undervisning og forskning. Reglene angir ikke noe bestemt forholdstall i vektlegging mellom vitenskapelig/kunstnerisk og pedagogisk kompetanse ved en slik rangering. Vektleggingen bør skje gjennom en kvalitativ helhetsvurdering. Det kan hende at den relative vekt bør variere noe med hvor mye undervisning som er tillagt stillingen. Å trekke inn pedagogisk kompetanse bare for å kunne skille mellom søker som står likt i vitenskapelig/kunstnerisk kompetanse, er imidlertid å legge for liten vekt på den pedagogiske.